

**VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ-
TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA**

Hornicko-geologická fakulta

Institut ekonomiky a systému řízení

**FINANČNÍ ANALÝZA VYBRANÉHO PODNIKU
FINANCIAL ANALYSIS OF A COMPANY**

Bakalářská práce

Autor:

Miriam Hájovská

Vedoucí bakalářské práce :

prof. Ing. Dvořáček Jaroslav, CSc.

Ostrava 2010

Prohlášení

- Celou bakalářskou práci včetně příloh, jsem vypracovala samostatně a uvedla jsem všechny použité podklady a literaturu.
- Byla jsem seznámena s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č.121/2000 Sb. - autorský zákon, zejména § 35 – využití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a využití díla školního a § 60 – školní dílo.
- Beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3).
- Souhlasím s tím, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v Ústřední knihovně VŠB-TUO k prezenčnímu nahlédnutí a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že údaje o bakalářské práci, obsažené v Záznamu o závěrečné práci, umístěném v příloze mé bakalářské práce, budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO.
- Bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona.
- Bylo sjednáno, že užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 30. dubna 2010

Miriam Hájovská

.....

Upřímně děkuji vedoucímu bakalářské práce prof. Ing. Dvořáčkovi, CSc.
za jeho cenné připomínky a rady při zpracovávání této bakalářské práce.

Anotace

Cílem mé bakalářské práce je interpretovat finanční analýzu na konkrétním podniku za období 2006-2008. Druhá kapitola je věnována charakteristice podniku, zajišťující dodávky pitné vody a odvádění vod za účelem zásobování obyvatel pitnou vodou. Teoretická část slouží jako podklad k části analytické, která se zabývá vývojem horizontální analýzy, vertikální analýzy, poměrovými ukazateli a Du Pontovým pyramidálním rozkladem.

Klíčová slova: finanční analýza, horizontální analýza, vertikální analýza, poměrové ukazatele, Du Pontův rozklad

Summary

The purpose of my thesis is to interpret financial analysis at a particular company for the period 2006-2008. The second chapter is devoted to a characteristics of the enterprise providing drinking water supply and drainage water to supply residents with drinking water. The theoretical part provides a basis for the analytical section, which deals with the development of horizontal analysis, vertical analysis, relative indicators and Du Pont pyramidal decomposition

Keywords: financial analysis, horizontal analysis, vertical analysis ratios, Du Pont decomposition

OBSAH

1.	ÚVOD.....	8
2.	CHARAKTERISTIKA PODNIKU.....	9
2.1.1	Profil společnosti.....	9
2.1.2	Vodovodní síť	9
2.1.3	Kanalizační síť.....	10
2.1.4	Čistírny odpadních vod.....	11
2.1.5	Přípojky.....	11
3.	TEORETICKO-METODOLOGICKÁ VÝCHODISKA FINANČNÍ ANALÝZY PODNIKU	13
3.1	PŘEDMĚT A ÚČEL FINANČNÍ ANALÝZY	13
3.2	UŽIVATELE FINANČNÍ ANALÝZY	13
3.2.1.	Manažeři	13
3.2.2.	Investoři	14
3.2.3.	Banky a jiní věřitelé	14
3.2.4.	Obchodní partneři.....	14
3.2.5	Konkurenti.....	14
3.2.6	Zaměstnanci	15
3.2.7.	Stát a jeho orgány.....	15
3.3	ZÁKLADNÍ ZPŮSOBY POROVNÁNÍ HODNOT JAKO PŘEDMĚT FINANČNÍ ANALÝZY	15
3.3.1	Porovnání v čase	15
3.3.2	Porovnání v prostoru.....	16
3.3.3	Porovnání s plánem.....	16
3.3.4	Porovnávání na základě expertních zkušeností	16
3.4	HLAVNÍ ZDROJE INFORMACÍ PRO FINANČNÍ ANALÝZU	16
2.4.1	Rozvaha	16
2.4.2	Výkaz zisku a ztrát	17
2.4.3	Příloha k účetní závěrce	17
3.5	ANALÝZA HOSPODÁŘSKÉ ČINNOSTI PODNIKU.....	17
3.6	ZÁKLADNÍ METODY FINANČNÍ ANALÝZY	18

3.6.1	Analýza trendů (horizontální analýza).....	19
3.6.2	Procentní rozbor (vertikální analýza)	19
3.6.3	Analýza fondů finančních prostředků	19
3.6.4	Analýza finanční stability podniku.....	20
3.6.5	Analýza likvidity a platební schopnosti podniku (solventnosti)	21
3.6.6	Analýza rentability.....	22
3.6.7	Analýza ukazatelů aktivity	24
3.6.8	Du Pontův pyramidální rozklad	25
4.	ANALYTICKÁ ČÁST	29
4.1	HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA.....	29
4.1.1	Horizontální analýza Rozvahy	29
4.1.2	Horizontální analýza Výkazu zisku a Ztrát.....	31
4.2	VERTIKÁLNÍ ANALÝZA.....	33
4.2.1	Vertikální analýza Rozvahy.....	33
4.1.3	Vertikální analýza Výkazu zisku a Ztrát	35
4.3	PŘEHLED VÝVOJE POMĚROVÝCH UKAZATELŮ	36
4.3.1	Vývoj ukazatele stability.....	36
4.3.2	Vývoj ukazatele likvidity	36
4.3.3.	Vývoj ukazatele rentability.....	37
4.3.4	Vývoj ukazatele aktivity.....	37
4.4	DU PONTŮV PYRAMIDÁLNÍ ROZKLAD	38
5.	INTERPRETACE VÝSLEDKŮ	42
6.	ZÁVĚR.....	47
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	49
	SEZNAM TABULEK	50
	SEZNAM PŘÍLOH.....	51

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

ČOV	-	čistička odpadních vod
ROA	-	Return on Assets
ROE	-	Return on Equity
ROS	-	Return On Sales
A	-	aktiva
E	-	vlastní kapitál
Z	-	zisk
N	-	celkové náklady
T	-	tržby
NA	-	náklady na prodané zboží
NB	-	náklady na výrobní spotřebu
NC	-	osobní náklady
ND	-	náklady na daně a poplatky
NE	-	náklady spojené s odpisy
NF	-	finanční náklady
F	-	stálá aktiva
O	-	oběžná aktiva
P	-	ostatní aktiva
stab.	-	stabilní
Q	-	výkony
tis.	-	tisíce

1. ÚVOD

Rozhodování je důležitým faktorem podniku a to i v podmínkách nejistoty. Kvalita správného rozhodnutí závisí na informacích, které máme k dispozici a následně na jejich účelném zpracování, neboť v současné době je znalost finanční situace podniku velmi důležitá, nejen pro manažery, kteří jsou odpovědní za prosperitu podniku z dlouhodobého hlediska, ale také pro banky, především při žádosti o úvěr.

Zhodnocení finanční a ekonomické situace podniku nám umožňuje finanční analýza, jejímž cílem je rozpoznat finanční zdraví podniku, určité slabiny, které by mohly vést k problémům a vyzdvihnout silné stránky.

Finanční analýza je prováděna na základě poskytnutých údajů z účetnictví podniku, Rozvahy, Výkazu zisku a ztrát.

Pomocí řady ukazatelů a metod výpočtů určíme finanční postavení podniku. Finanční rozbor podniku je důležitý z hlediska zhodnocení minulosti, současnosti a doporučení vhodného řešení do předpokládané budoucnosti hospodaření podniku.

Význam mé bakalářské práce spočívá v podání stručného teoretického výkladu finanční analýzy, její následné zpracování a vyhodnocení na konkrétním podniku.

Postup práce začíná charakteristikou podniku a následně teoreticko-metodologickými východisky, které slouží jako podklad k praktické části a jejichž cílem je vytvořit srozumitelnou strukturu pro následnou analytickou část finanční analýzy, která řeší úlohu finanční analýzy. Dále se budu podrobně věnovat metodám a konkrétním ukazatelům.

Pomocí výsledků analýzy se budu snažit zhodnotit celkové finanční zdraví podniku.

2. CHARAKTERISTIKA PODNIKU

2.1.1 Profil společnosti

Analýza finanční situace se týká podniku zajišťující dodávky pitné vody a odvádění vod ve městě s cca 14 000 obyvateli za účelem zásobování obyvatel pitnou vodou, odvádění a likvidaci odpadních vod.

Zahájení činnosti společnosti je datováno na 1. listopadu 2002.

Tabulka 1 Přehled počtu zaměstnanců v uvedených letech

	2006	2007	2008
THP	5	5	5
Obsluha ČOV	9	9	9
Dělníci údržby	8	7	7
Celkem	22	21	21
Dohody	2	2	2

Zdroj: Výroční zpráva podniku

Tabulka 2 Ceny vodného a stočného

	2006		2007		2008		změna 2006-2008 v %	
	cena bez	cena s	cena bez	cena s	cena bez	cena s	cena bez	cena s
	DPH	DPH 5%	DPH	DPH 5%	DPH	DPH 5%	DPH	DPH 5%
Vodné	23,39	24,56	24,26	25,47	25,17	27,44	7,10%	10,50%
Stočné	20,16	21,17	23,15	24,31	25,23	27,5	20,10%	23,10%
Celkem	43,55	45,73	47,41	49,78	50,4	54,94	27,20%	33,60%

Zdroj: Výroční zpráva podniku

2.1.2 Vodovodní síť

Společnost provozuje vodovodní síť v celkové délce 71 925 m. Jednotlivé lokality jsou zásobovány z různých zdrojů pitné vody.

Toto město je zásobováno oblastním vodovodem, který přivádí povrchovou vodu z vodní nádrže Kružberk. Zbýlých 40% je zásobeno z vlastních podzemních zdrojů.

Součástí vodovodní sítě jsou tři vodojemy, které slouží k akumulaci pitné vody v případě výluky na přivaděči a k náhlým zvýšeným odběrům (příp. požáry apod.)

Tabulka 3 Pitná voda fakturovaná za roky 2006, 2007, 2008

	Skutečnost 2006		Skutečnost 2007		Skutečnost 2008	
	m ³	Kč	m ³	Kč	m ³	Kč
Město	499 424	11 608 847	502 394	11 946 280	495 995	12 432 534
Části obce	111 221	2 578 249	104 380	2 674 108	100 063	2 504 591
Celkem	610 645	14 187 096	606 774	14 620 388	596 057	14 937 126

Zdroj: Výroční zpráva podniku

Tabulka 4 Spotřeba fakturované pitné vody na osobu (litr/den) v uvedených letech

	2006	2007	2008
Město	122,3	122,5	120,7
Části obce	202,4	187,9	179,3
Celkem	324,7	310,4	300

Zdroj: Výroční zpráva podniku

2.1.3 Kanalizační síť

Celková délka kanalizační sítě je 62 667 m. Kanalizace je převážně jednotná a odvádí odpadní vody od cca 90% obyvatel. Ostatní obyvatelé své odpadní vody likvidují pomocí bezodtokových jímek.

Tabulka 5 Množství odkanalizované vody (fakturované m³)

	2006	2007	2008
Město	649 264	620 518	613 276
Části obce	103 025	102 985	96 472
Celkem	752 289	723 503	709 748

Zdroj: Výroční zpráva podniku

2.1.4 Čistírny odpadních vod

Odvedené odpadní vody se čistí na čistírnách odpadních vod.

Jedná se o mechanicko-biologickou čistírnu. Na čistírnu je odváděno cca 90% městských odpadních vod. Zbylá procenta mají být přivedena na čistírnu do roku 2010 – vytvoření nové oblasti. Realizace projektu je podmíněna vyhlášením dotačního titulu pro spolufinancování z fondů EU.

2.1.5 Přípojky

Vodovodní přípojka je samostatnou stavbou tvořenou úsekem potrubí od odbočení z vodovodního řádu k vodoměru, a není-li vodoměr, pak k vnitřnímu uzávěru připojeného pozemku nebo stavby.

Kanalizační přípojka je samostatnou stavbou tvořenou úsekem potrubí od vyústění vnitřní kanalizace stavby nebo odvodnění pozemku k zaústění do stokové sítě.

Vlastníkem vodovodní nebo kanalizační přípojky je vlastník pozemku nebo stavby připojené na vodovod nebo kanalizaci.

Vedení společnosti se zavazuje vytvářet:

- podmínky a zdroje pro naplnění politiky cílů jakosti pro zajištění plnění požadavků zákazníků, majitelů a pracovníků společnosti a pro zabezpečení funkčnosti a trvalého zlepšování systému managementu společnosti
- sledovat požadavky zákazníka a požadavky vyplývající z obecně závazných předpisů
- plánovat , realizovat, analyzovat a neustále vyhodnocovat účinnost a efektivnost systému managementu jakosti
- zajišťovat prevenci , realizovat nápravné opatření a hodnotit jejich účinnost a efektivnost
- zajistit potřebnou kvalifikaci a odborné znalosti pracovníků
- řídit a motivovat pracovníky ke zlepšování jakosti, komunikace, pracovních vztahů, preventivních a inovačních podnětů
- zajistit dostupnost dalších potřebných zdrojů

2.1.6 Nabídka služeb

- zřízení nové vodovodní přípojky včetně osazení vodoměru, provedení napojení kanalizační přípojky odvrtem na potrubí PVC a kontrola napojení nové kanalizační přípojky před záhozem
- výměna, oprava nebo přeložka vodovodní a kanalizační přípojky
- zrušení přípojky
- výměna armatur a montážní práce na vodovodních a kanalizačních řadech
- realizace vodovodních a kanalizačních řadů
- likvidace odpadních vod ze septiků a žump
- čištění tlakovým strojem
- zemní práce bagrem
- čerpání vody
- vytyčování inženýrských sítí
- lokalizace úniků půdním mikrofonom [5]

3. TEORETICKO-METODOLOGICKÁ VÝCHODISKA FINANČNÍ ANALÝZY PODNIKU

3.1 PŘEDMĚT A ÚČEL FINANČNÍ ANALÝZY

Finanční analýza je oblast, která představuje významnou součást soustavy podnikového řízení. Je úzce spojená s účetnictvím a finančním řízením podniku, propojuje tyto dva nástroje podnikového řízení, jejichž význam v tržní ekonomice vystupuje výrazně do popředí.

Finanční analýza je formalizovaná metoda, která poměřuje získané údaje mezi sebou navzájem a rozšiřuje tak jejich vypovídající schopnost, umožňuje dospět k určitým závěrům o celkovém hospodaření, majetkové a finanční situaci podniku, podle nichž by bylo možné přijmout různá opatření, využít tyto informace pro řízení a rozhodování.

Účelem finanční analýzy je především vyjádřit pokud možno komplexně majetkovou a finanční situaci podniku, tzn. podchytit všechny její složky, případně při podrobnější analýze zhodnotit některou z jejích složek a také připravit podklady pro interní rozhodování managementu podniku.

3.2 UŽIVATELE FINANČNÍ ANALÝZY

Finanční analýza je důležitá pro akcionáře, věřitele a další externí uživatele, rovněž tak i pro podnikové manažery. Každá z těchto skupin má své specifické zájmy, s nimiž je spojen určitý typ ekonomických rozhodovacích úloh

Uživateli účetních informací a finanční analýzy jsou především:

- manažeři, investoři, banky a jiní věřitele, obchodní partneři, zaměstnanci, stát a jeho orgány, konkurenti

3.2.1. Manažeři

Manažeři využívají informace poskytované finančním účetnictvím, které je základem pro finanční analýzu především pro dlouhodobé i operativní finanční řízení podniku.

Tyto informace umožňují vytvoření zpětné vazby mezi řídicím rozhodnutím a jeho praktickým důsledkem. Znalost finanční situace podniku jim umožňuje se správně rozhodovat při získávání finančních zdrojů, výběru vhodného způsobu financování, při rozhodování disponibilního zisku apod.

3.2.2. Investoři

Investoři využívají finanční informace o podniku ze dvou hledisek- investičního a kontrolního. Investiční hledisko představuje využití informací pro rozhodování o budoucích investicích, pro výběr portfolia, které odpovídá požadavkům investora. Kontrolní riziko uplatňují akcionáři vůči manažerům podniku, jehož akcie vlastní. Zajímají se o stabilitu a likviditu podniku, o disponibilní zisk a o to, zda podnikatelské záměry manažerů zajišťují trvání rozvoj podniku.

3.2.3. Banky a jiní věřitelé

Věřitelé žádají co nejvíce informací o finančním stavu potenciálního dlužníka, aby se mohli správně rozhodnout, zda poskytnout úvěr, v jaké výši a za jakých podmínek. Banka posuzuje před povolením úvěru bonitu dlužníka. Hodnocení bonity podniku je prováděno analýzou jeho finančního hospodaření. Banka analyzuje strukturu jeho majetku a finanční zdroje, kterými je majetek financován, a zejména stávající a budoucí výsledky hospodaření.

3.2.4. Obchodní partneři

Dodavatelé se zaměřují především na to, zda podnik bude schopen hradit splatné závazky a faktury. Jde jim především o krátkodobou prosperitu, jeho solventnost. U dlouhodobých dodavatelů se soustřeďuje zájem také na dlouhodobou stabilitu, trvalé obchodní kontakty s cílem zajistit svůj odbyt u perspektivního zákazníka.

3.2.5 Konkurenti

Zajímají se o finanční informace podobných podniků nebo celého odvětví za účelem srovnání s jejich výsledky hospodaření, hlavně o rentabilitu, ziskovou marži, cenovou politiku, investiční aktivitu, výši a hodnotu zásob, jejich obratovost apod.

Podnik, který zatajuje nebo zkresluje finanční údaje se vystavuje riziku ztráty dobré pověsti a tím i konkurenceschopnosti v usilování o potenciální investory a zákazníky.

3.2.6 Zaměstnanci

Zaměstnanci podniku mají přirozený zájem na prosperitě, hospodářské a finanční stabilitě svého podniku, neboť jim jde o zachování pracovních míst a mzdové podmínky. Zajímají se o jistoty zaměstnání, o perspektivy mzdové a sociální. Hospodářské výsledky sledují a vliv na řízení podniku uplatňují zaměstnanci většinou prostřednictvím odborových organizací.

3.2.7. Stát a jeho orgány

Stát a jeho orgány se zajímají o finančně-účetní data z mnoha důvodů, např. pro statistiku, pro kontrolu plnění daňových povinností, kontrolu podniku se státní majetkovou účastí, rozdělování finanční výpomoci podnikům. [1]

3.3 ZÁKLADNÍ ZPŮSOBY POROVNÁNÍ HODNOT JAKO PŘEDMĚT FINANČNÍ ANALÝZY

Mezi základní způsoby porovnání hodnot finanční analýzy patří: porovnání prostoru v čase, porovnání v prostoru, porovnání s plánem, porovnání na základě expertních zkušeností.

3.3.1 Porovnání v čase

Vypočítané hodnoty ukazatelů porovnáváme s hodnotami těch určitých ukazatelů v dané firmě v minulém období. Výhodou porovnání v čase je lehká identifikace plynoucích změn v účetní metodice, ke kterým mohlo dojít za eliminaci neopakovatelných podmínek činnosti každé firmy.

Nevýhodou tohoto porovnání je skutečnost, že neexistuje jakékoliv všeobecné měřidlo. Při tomto způsobu je užitečné, aby analytik používal grafické zobrazení vývoje hodnot finančních ukazatelů.

3.3.2 Porovnání v prostoru

Porovnávají se ukazatele různých firem stejného zaměření a nebo alespoň stejného odvětví, vypočítané za stejný časový úsek. Relativní nevýhody prostorného porovnávání jsou opakem relativních výhod porovnání v čase. Identifikaci těchto rozdílů vylučuje chybné interpretace rozdílných hodnot ukazatelů. Výhodou je, že přiměřené hodnoty ukazatelů v daném odvětví ve srovnatelném čase poskytují určitý návod při analýze, i když se nechápou jako všeobecné optimum.

3.3.3 Porovnání s plánem

Porovnání se skutečnými dosaženými hodnotami ukazatelů s hodnotami vypočítanými na základě plánovaných vstupních údajích. Při tomto typu je třeba vzít do úvahy skutečný vývoj externích podmínek a jeho vztah k předpokládaným podmínkám, které se braly v úvahu při sestavování plánu.

3.3.4 Porovnávání na základě expertních zkušeností

Tato metoda je subjektivní představou analytika o tom, jaké by měly být optimální hodnoty ukazatelů v dané firmě, což je často velmi dobrým pravidlem, když jde o zkušeného experta. [2]

3.4 HLAVNÍ ZDROJE INFORMACÍ PRO FINANČNÍ ANALÝZU

Hlavními zdroji pro finanční analýzu jsou z účetní uzávěrky získané podklady v podobě rozvahy, výkazu zisku a ztrát a přílohy.

2.4.1 Rozvaha

Rozvaha zachycuje stav majetku v podniku, (aktiva) na jedné straně a zdroje jeho krytí na straně druhé (pasiva) k určitému datu v peněžním vyjádření. Jsou zde podchyceny tzv. stavové veličiny. Rozvaha má bilanční charakter, to znamená, že součet strany aktiv se musí rovnat součtu strany pasiv.

Aktiva představují položky, které vznikly na základě minulého rozhodnutí a je od nich očekávaný určitý ekonomický efekt. Stávající závazky podniku vystihují dluhy, které vznikly v minulosti a které budou v budoucnosti ekonomický efekt snižovat.

Vlastní jmění vyjádříme pomocí rozdílu aktiv a dluhů (cizích zdrojů).

2.4.2 Výkaz zisku a ztrát

Výkaz zisku a ztrát nám podává informace o úspěšnosti podniku, o tom jaký výsledek za určité období dosáhl, porovnává tokové veličiny, výnosy a náklady.

Výnosy představují peněžní částky, které podnik získal za určité účetní období, bez ohledu na to, zda v tomto období již došlo k inkasu.

Náklady představují peněžní částky, které podnik vynaložil na získání výnosů, přesto že, k jejich zaplacení nemuselo ve stejném období dojít.

Výkaz zisku a ztrát reaguje na změny podniku rychleji než rozvaha.

2.4.3 Příloha k účetní závěrce

Příloha obsahuje obecné údaje o účetní jednotce, dále taky doplňující informace k rozvaze a výkazu zisku a ztrát a taky výkaz o peněžních tocích (výkaz o cash flow). [3]

3.5 ANALÝZA HOSPODÁŘSKÉ ČINNOSTI PODNIKU

Analýza finančního stavu podniku se v zásadě uskutečňuje aplikací jednotlivých analytických metod v oblasti finančních výkazů a ukazatelů s cílem zjištění poznatků a odvození opatření použitelných v rozhodovacím procesu. Jde o hodnoticí postup posuzující současné a minulé finanční postavení podniku a výsledky jeho činnosti, z nichž by bylo možné předvídat finanční stav podniku v budoucnosti.

Finanční stav podniku je určován řadou procesů, s nimiž analytické metody nepracují přímo, ale zprostředkovaně pomocí ukazatelů.

Počet používaných ukazatelů pro finanční analýzu je značný, a proto jsou různým způsobem tříděny. Mezi nejdůležitější způsoby klasifikace patří:

-ukazatele stavové : poskytují údaje o změně objemových ukazatelů, k níž došlo za určitý časový interval

- ukazatelé rozdílové : vznikají rozdílem ukazatelů stavových vykazovaných k témuž okamžiku. Příkladem je ukazatel čistého pracovního kapitálu.
- ukazatelé nefinanční: přebírají se z podnikových statistických výkazů pro oblast průmyslové výroby, spotřeby práce atd, používají se pro doložení věcných příčin dosažených ekonomických výsledků
- ukazatelé poměrové : vznikají podílem dvou ukazatelů ve formě zlomku, a to ukazatelů stejnorodých pro výpočet procenta změny resp. vztahu mezi ukazateli nebo ukazatelů nestejnorodých. K nestejnorodým se přiřazují i ty ukazatele, které při výpočtu poměru používají ukazatele nefinanční (např. produktivita práce vypočtena z peněžně vyjádřené hodnoty produkce a průměrného evidenčního stavu pracovníků).

3.6 ZÁKLADNÍ METODY FINANČNÍ ANALÝZY

Za základní metody finanční analýzy, aplikované na uvedené soustavy ukazatelů, jsou považovány :

Analýza stavových ukazatelů:

- analýza trendů(horizontální analýza)
- procentní rozbor(vertikální analýza)

Analýza rozdílových a tokových ukazatelů:

- analýza fondů finančních prostředků
- analýza cash flow

Analýza jednotlivých poměrových ukazatelů:

- analýza finanční stability podniku
- analýza likvidity a platební schopnosti podniku(solventnosti)
- analýza rentability
- analýza ukazatelů aktivity
- Du Pontův pyramidální rozklad

3.6.1 Analýza trendů (horizontální analýza)

Rozvaha, výkaz zisku a ztrát obsahují údaje týkající se nejen běžného účetního období, ale i skutečnosti v minulém účetním období, resp. stavu k počátku účetního období (roku) v případě rozvahy.

Z těchto výchozích údajů lze vypočíst změnu daného ukazatele ve formě bazického indexu (základem je skutečnost minulého účetního období nebo jeho počátku) nebo lze určit absolutní výši změny a její procentní vyjádření k výchozímu období.

Porovnávání jednotlivých ukazatelů v čase se provádí po řádcích horizontálně, proto se označuje jako horizontální analýza absolutních ukazatelů.

3.6.2 Procentní rozbor (vertikální analýza)

Metoda analýzy spočívá v podstatě v tom, že údaje uváděné v účetních výkazech v absolutních hodnotách se převedou na relativní procentní vyjádření, které má vyšší vypovídající schopnost – umožňuje srovnání v časové řadě, porovnávání s podniky stejného oboru bez ohledu na jejich velikost

Tato metoda rozboru se označuje někdy jako vertikální analýza, protože pracuje s údaji ve výkazech umístěných shora dolů, tedy vertikálně.

Uvedeným postupem v podstatě vytváříme strukturu podniku např. z hlediska složení aktiv, pasiv, podílu jednotlivých položek na tržbách atd.

3.6.3 Analýza fondů finančních prostředků

Fond finančních prostředků je typem rozdílového ukazatele sloužícího analýze a řízení finanční situace podniku, především pokud jde o jeho likviditu, tedy obecně o schopnost přeměny majetku podniku na peníze, které mohou být použity jako úhradu jeho závazků. Fond finančních prostředků, také označovaný jako finanční fond, se vymezuje jako rozdíl mezi souhrnem všech nebo jen vybraných položek krátkodobých aktiv a souhrnem určitých položek krátkodobých pasiv.

Nejčastěji se používá rozdíl mezi celkovými oběžnými aktivy a celkovými krátkodobými dluhy, přičemž takto definovaný fond finančních prostředků se nazývá čistý pracovní kapitál, někdy označován jako provozovací nebo provozní kapitál.

3.6.4 Analýza finanční stability podniku

Finanční stabilita podniku je charakterizována strukturou zdrojů financování odpovídající složení jeho prostředků a zabezpečující rentabilní hospodaření a rozvoj podniku. Jedním z nejčastěji používaných ukazatelů pro hodnocení finanční stability podniku je:

$$\text{podíl vlastních zdrojů na aktivech} = \frac{\text{vlastní jmění}}{\text{aktiva celkem}} \cdot 100 \quad (\%)$$

Ukazatel udává, do jaké míry je podnik schopen pokrýt své hospodářské prostředky vlastními zdroji, jak vysoká je jeho finanční samostatnost. Úroveň tohoto ukazatele závisí na oboru podnikání, rentabilitě činnosti, dostupnosti a podmínkách úvěrů, způsobu odpisování hmotného investičního majetku atd. Změny ukazatele vyjadřují použití cizích zdrojů na financování obnovy hospodářských prostředků nebo na rozvoji podnikové činnosti. Uvádí se, že kapitálovou strukturu ovlivňuje zejména:

- vybavenost podniku aktivy
- hrozba insolvence, předluženosti a daňový aspekt
- finanční volnost
- praktické zkušenosti z financování úspěšných podniků

Jako další ukazatel z oblasti finanční stability lze uvést:

$$\text{podíl stálých aktiv} = \frac{\text{stálá aktiva}}{\text{aktiva celkem}} \cdot 100 \quad (\%)$$

Čím nižší je podíl stálých aktiv na celkových aktivech, tím pružněji se může podnik přizpůsobovat různým stupňům zaměstnanosti v reakci na kolísání poptávky po jeho produkci. Na druhé straně nízký podíl stálých aktiv, zejména u výrobních podniků, signalizuje nízkou míru investování, a tím i zaostalost a nízkou technickou úroveň hmotného investičního majetku.

Součástí hodnocení dlouhodobé finanční stability podniku je také posouzení finančních důsledků jeho zadluženosti, která zatěžuje finanční hospodaření podniku jak úhradou úroků z cizích zdrojů, tak povinností splatit dluh ve stanoveném termínu. K posouzení zadluženosti lze použít ukazatele:

$$\text{úrokové zatížení} = \frac{\text{placen é úroky}}{\text{zisk} + \text{placen é úroky}} \cdot 100 \text{ (\%)}$$

Ukazatel vyjadřuje, jakou část celkového vytvořeného efektu odčerpávají úroky. Pokud má podnik dlouhodobě nízké úrokové zatížení, může si dovolit i vyšší podíl cizích zdrojů – existuje velká pravděpodobnost, že nebude muset splatit své dluhy, neboť v okamžiku jejich splatnosti bude moci získat úvěr na další období.

3.6.5 Analýza likvidity a platební schopnosti podniku (solventnosti)

Z hlediska finančního řízení je likvidita obecně brána jako schopnost jednotlivých aktiv podniku přeměnit se na peníze, přičemž se předpokládá, že takto získané peněžní prostředky zajistí solventnost podniku, tedy schopnost úhrady dluhů v okamžiku jejich splatnosti.

Podmínkou je, aby podnik měl část svých aktiv vázaných ve formě, již může platit, tedy ve formě peněz. Předpokladem solventnosti je tedy likvidita, okamžitá platební schopnost.

Ukazatele posuzující likviditu podniku jsou začleněni ve všech soustavách podílových ukazatelů. V podstatě porovnávají majetkové složky, kterými je možno platit (čítatel podílu) s tím, co je nutno zaplatit (jmenovatel podílu). Zpravidla se vytvářejí následující ukazatelé:

$$\text{okamžitá likvidita} = \frac{\text{po hotov é platebn í prost ředky}}{\text{závazky s okam žitou splatnost í}} \cdot 100 \text{ (\%)}$$

Ukazatel je nazýván také likviditou 1. Stupně, přičemž za „pohotové platební prostředky“ lze v zásadě brát položku „finanční majetek“ z rozvahy, závazky s okamžitou splatností se týkajících úvěrů, dodavatelů, obyvatelstva, splatné finanční výpomoci. [4]

$$\text{běžná likvidita} = \frac{\text{pohotov \acute{e} platebn \acute{i} prost ředky} + \text{krátkodob \acute{e} pohled \acute{a}vky}}{\text{krátkodob \acute{e} závazky}} \cdot 100 \text{ (\%)}$$

Ukazatel je také nazýván likviditou 2. stupně, přičemž krátkodobé pohledávky se někdy omezují na pohledávky z obchodního styku, případně očištěné o obtížně vymahatelné pohledávky. Krátkodobost pohledávek je zpravidla určena – stejně jako u závazků – časovým horizontem 1 roku.

$$\text{celková likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodob \acute{e} závazky}} \cdot 100 \text{ (\%)}$$

Dalším názvem ukazatele je likvidita 3. stupně. Přes svou jednoduchost má tento ukazatel poměrně malou vypovídací schopnost, protože oběžná aktiva mohou obsahovat značnou část položek s velmi nízkou likviditou, resp. nepřeměnitelných na peníze (zásoby starých výrobků, jednoúčelových náhradních dílů atd.)

Hodnocení likvidity podniku tímto způsobem je nutno považovat za velmi orientační.

3.6.6 Analýza rentability

Ukazatele rentability podniku zachycují jeho schopnost produkovat zisk a zhodnocovat tím kapitál do podniku vložený. Příslušné vstupní informace lze získat z rozvahy a výkazu zisku a ztrát. Vzhledem k tomu, že výkaz zisku a ztrát obsahuje údaje intervalové, zatímco rozvaha údaje okamžikové, je nutno z rozvahy vypočíst průměrnou výši prostředků nebo zdrojů za sledované období.

Obecně je rentabilita vyjadřována jako poměr zisku a vloženého kapitálu, vzhledem k různým způsobům vymezení vloženého kapitálu se nejčastěji používají dva následující ukazatele:

$$\text{rentabilita úhrnných vložených prostředků} = \frac{\text{zisk}}{\text{aktiva celkem}}$$

Ukazatel je označován jako ROA (Return on Assets) a bývá považován za rozhodující míru rentability (výnosnosti), protože srovnává zisk s celkovými aktivy vloženými do podnikání bez ohledu na to, z jakých zdrojů jsou tato aktiva financována, zda jde o zdroje vlastní nebo cizí.

Oproti následujícímu ukazateli rentability vlastního kapitálu bývá ukazatel rentability úhrnných vložených prostředků považován za teoreticky správnější, protože z celkového zisku nelze vymezit přesně tu část, která odpovídá použití jen vlastního kapitálu.

Dalším často používaným ukazatelem je:

$$\text{rentabilita vlastního kapitálu} = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{vlastní kapitál}}$$

Ukazatel informuje o zúročení vlastního kapitálu, je východiskem pyramidálního rozkladu.

Je označován jako ROE (Return on Equity) a v podstatě hodnotí výnosnost kapitálu, který do podniku vložili jeho akcionáři nebo vlastníci. Plní tak úlohu kritéria při rozhodování o variantách investování volného kapitálu (s ohledem na rizika v dané oblasti podnikání).

Kromě rentability kapitálů se posuzuje výnosnost činnosti podniku i na podkladě údajů výkazu zisku a ztrát. Často používaným ukazatelem je rentabilita tržeb (ziskovost) :

$$\text{rentabilita tržeb} = \frac{\text{zisk}}{\text{tržby}}$$

Ukazatel charakterizuje úspěšnost podniku na trhu, závisí především na cenách prodávaných výrobků nebo poskytovaných služeb, na zisku zakalkulovaném do těchto cen, ale také na hospodárnosti podnikové činnosti.

Ve všech případech lze ukazatele rentability vynásobit stem a rentabilitu tak vykazovat v procentech. Vyjádření desetinným číslem je vhodnějším východiskem pro pyramidální rozklad.

3.6.7 Analýza ukazatelů aktivity

Ukazatele aktivity měří, jak efektivně podnik hospodaří se svými aktivy, a to tak, že měří celkovou rychlost jejich obratu nebo rychlost obratu jejich jednotlivých složek a hodnotí tak vázanost kapitálu v určitých formách aktiv. Uvádí kolikrát se obrátí určitý druh majetku za stanovený časový interval – tzv. počet obrátek- nebo měří dobu, po kterou je majetek v určité formě vázán – tzv. doba obratu vyjadřovaná v časových jednotkách (ve dnech).

Mezi nejčastěji používané poměrové ukazatele patří:

$$\text{doba obratu zásob} = \frac{\text{průměrná zásoba}}{\text{denní spotřeba}}$$

Ukazatel měří dobu ve dnech, po kterou je kapitál vázán v určité formě zásob. Doba obratu zásob výrobků resp. zboží je zároveň indikátorem likvidity, protože udává počet dnů, za něž se zásoba přemění v peněžní hotovost nebo pohledávku

$$\text{doba obratu pohledávek} = \frac{\text{pohledávky z obchodního styku}}{\text{denní tržby a obchodní úvěr}}$$

Ukazatel je počítán jako podíl průměrného stavu pohledávek z obchodního styku a průměrných denních tržeb na faktury. Určuje dobu, která průměrně uplyne mezi prodejem na obchodní úvěr a přijetím peněz, tedy počet dnů, po něž odběratelé podniku zůstávají dlužní.

$$\text{doba obratu závazků} = \frac{\text{závazky z obchodního styku}}{\text{denní tržby a obchodní úvěr}}$$

Ukazatel určuje dobu ve dnech, která v průměru uplyne mezi nákupem zásob a jejich úhradou. Doba obratu závazků je z hlediska finančního řízení velmi významná, protože je spojená s penězi, které podnik po určitou dobu zadržuje a používá pro své potřeby. Na druhé straně je třeba zabezpečit, aby v době splatnosti závazků byl podnik likvidní.

Hodnoty uváděných ukazatelů lze srovnat s oborovými průměry, hodnotami analyzovaného podniku v minulých obdobích, případně je lze srovnat s žádoucími (plánovanými) velikostmi a hledat cesty dosažení přijatelných hodnot.

3.6.8 Du Pontův pyramidální rozklad

Vzhledem k vzájemným složitým vazbám ekonomické reality, které lze aspoň do jisté míry zachytit vzájemně provázanými ukazateli, existuje způsob zvýšení vypovídací schopnosti soustav podílových (poměrových) ukazatelů, a to jejich seskupením do vzájemně propojených pyramidových soustav ukazatelů.

Příkladem pyramidové struktury podílových ukazatelů je Du Pontův pyramidální rozklad (viz. příloha č.3).

Výhodou tohoto pyramidálního rozkladu lze vidět především v tom, že na základě poměrně malého počtu ukazatelů lze dospět k určitým závěrům strategického charakteru týkajícím se finančního vývoje podniku. Významnými přednostmi pyramidy je i vzájemná provázanost logicky vytvořených ukazatelů a možnost kvantifikace umožňující vyčíslit, jak změna ukazatele na nižším stupni pyramidálního rozkladu ovlivní vrcholový ukazatel, tedy výnos na vlastní jmění.

Pyramidální rozklad vychází z názoru, že cílem vrcholového managementu je maximalizovat výnos na vlastní jmění, neboť tento ukazatel je kritériem výhodnosti kapitálu investovaného do dané společnosti. Protože však aktiva podniku nepocházejí pouze z vlastních zdrojů, dochází k nutnosti hodnocení efektivnosti použití celkových aktiv a k hodnocení zesilujícího vlivu cizích zdrojů na objem zisku podniku – pokud cizí kapitál přinese podniku více než sám stojí, zvýší se rentabilita vlastního kapitálu. V tomto případě cizí kapitál „zvedá“ rentabilitou vlastního kapitálu podobně jako páka zvedá břemeno, proto se hovoří o tzv. finanční páce. Kdyby naopak úroková míra cizího kapitálu byla vyšší než výnosnost celkových aktiv, rozdíl by šel na vrub akcionářů nebo majitelů podniku. Cizí kapitál je tedy používán pro zvýšení výnosnosti vlastního kapitálu, odkud se odvozuje název ukazatele (multiplikátor) v první úrovni pyramidálního rozkladu.

Další nižší úroveň rozkladu v levé větvi pyramidy umožňuje analyzovat ziskovost podnikatelské činnosti včetně spotřeby vstupních potenciálů ve formě nákladovosti příslušných nákladových položek, jejichž použití v podniku vede k dosažení této ziskovosti.

V pravé větvi pyramidálního rozkladu dochází k analýze obrátu celkových aktiv a vázanosti jejich jednotlivých forem tak, aby byla dosažena úroveň tržeb a zisku analyzovaná v levé části pyramidy.

Pyramidová struktura tak poskytuje syntetický pohled na finanční situaci podniku a uvádí základní vazby mezi jednotlivými oblastmi finančního řízení. Po výpočtu celé struktury podílových ukazatelů a zhodnocení významu jednotlivých ukazatelů na nižších stupních pyramid pro ukazatel vna vrcholu prostřednictvím kvantifikace vlivu těchto faktorů lze hledat cesty ke zlepšení finančního stavu podniku. [4]

Celková změna syntetického ukazatele (výnosu na vlastní jmění):

$$\Delta \frac{Z}{E} = \left(\frac{Z}{E} \right)_1 - \left(\frac{Z}{E} \right)_0$$

Kde: $()_1$ období 1 např. rok 2008

$()_0$ období 0 např. rok 2007

Vliv změny výnosu aktiv na změnu syntetického ukazatele:

$$\Delta \left(\frac{Z}{E} \right)_{\left(\frac{Z}{A} \right)} = \frac{\log \frac{\left(\frac{Z}{A} \right)_1}{\left(\frac{Z}{A} \right)_0}}{\log \frac{\left(\frac{Z}{A} \right)_1}{\left(\frac{Z}{A} \right)_0} + \log \frac{\left(\frac{A}{E} \right)_1}{\left(\frac{A}{E} \right)_0}} \times \Delta \frac{Z}{E}$$

Vliv změny multiplikátoru jmění na změnu syntetického ukazatele:

$$\Delta \left(\frac{Z}{E} \right)_{\left(\frac{A}{E} \right)} = \frac{\log \frac{\left(\frac{A}{E} \right)_1}{\left(\frac{A}{E} \right)_0}}{\log \frac{\left(\frac{Z}{A} \right)_1}{\left(\frac{Z}{A} \right)_0} + \log \frac{\left(\frac{A}{E} \right)_1}{\left(\frac{A}{E} \right)_0}} \times \Delta \frac{Z}{E}$$

Vliv změny ziskové marže na změnu syntetického ukazatele:

$$\Delta \left(\frac{Z}{E} \right)_{\left(\frac{Z}{T} \right)} = \frac{\log \frac{\left(\frac{Z}{T} \right)_1}{\left(\frac{Z}{T} \right)_0}}{\log \frac{\left(\frac{Z}{T} \right)_1}{\left(\frac{Z}{T} \right)_0} + \log \frac{\left(\frac{T}{A} \right)_1}{\left(\frac{T}{A} \right)_0}} \times \Delta \frac{Z}{E \left(\frac{Z}{A} \right)}$$

Vliv změny obrátu aktiv na změnu syntetického ukazatele:

$$\Delta \left(\frac{Z}{E} \right)_{\left(\frac{T}{A} \right)} = \frac{\log \frac{\left(\frac{T}{A} \right)_1}{\left(\frac{Z}{T} \right)_0}}{\log \frac{\left(\frac{Z}{A} \right)_1}{\left(\frac{Z}{T} \right)_0} + \log \frac{\left(\frac{T}{A} \right)_1}{\left(\frac{T}{A} \right)_0}} \times \Delta \frac{Z}{E \left(\frac{Z}{A} \right)}$$

Vliv změny nákladovosti na změnu syntetického ukazatele:

$$\Delta\left(\frac{Z}{E}\right)_{\left(\frac{NA}{T}\right)} = \frac{-\left(\Delta\frac{NA}{T}\right)}{-\left(\Delta\frac{NA}{T}\right)} \times \Delta\frac{Z}{E_{\left(\frac{Z}{T}\right)}} = \frac{\Delta\frac{NA}{T}}{\Delta\frac{N}{T}} \times \Delta\frac{Z}{E_{\left(\frac{Z}{T}\right)}}$$

Vliv změny vázanosti fixních aktiv na změnu syntetického ukazatele:

$$\Delta\left(\frac{Z}{E}\right)_{\left(\frac{F}{T}\right)} = \frac{-\left(\Delta\frac{F}{T}\right) \times \left(\frac{A}{T}\right)_1 \times \left(\frac{A}{T}\right)_0}{\left(\frac{A}{T}\right)_1 \times \left(\frac{A}{T}\right)_0 \times \left[-\left(\Delta\frac{A}{T}\right)\right]} \times \Delta\frac{Z}{E_{\left(\frac{T}{A}\right)}} = \frac{\Delta\frac{F}{T}}{\Delta\frac{A}{T}} \times \Delta\frac{Z}{E_{\left(\frac{T}{A}\right)}}$$

Vliv změny vázanosti oběžných aktiv na změnu syntetického ukazatele:

$$\Delta\left(\frac{Z}{E}\right)_{\left(\frac{O}{T}\right)} = \frac{\Delta\frac{O}{T}}{\Delta\frac{A}{T}} \times \Delta\frac{Z}{E_{\left(\frac{T}{A}\right)}}$$

Vliv změny vázanosti ostatních aktiv na změnu syntetického ukazatele:

$$\Delta\left(\frac{Z}{E}\right)_{\left(\frac{P}{T}\right)} = \frac{\Delta\frac{P}{T}}{\Delta\frac{A}{T}} \times \Delta\frac{Z}{E_{\left(\frac{T}{A}\right)}} \quad [4]$$

4. ANALYTICKÁ ČÁST

V analytické části jsem se zaměřila na horizontální a vertikální analýzu účetních výkazů, vývoj poměrových ukazatelů – stability, likvidity, rentability, aktivity a na Du Pontův pyramidální rozklad.

4.1 HORIZONTÁLNÍ ANALÝZA

Horizontální analýza je první oblastí, kterou se budu v analytické části zabývat. V tabulkách je uvedena absolutní hodnota let 2006-2008 a vypočtena relativní hodnota k roku 2006.

4.1.1 Horizontální analýza Rozvahy

Tabulka 6 Zkrácená horizontální analýza aktiv

zkrácená rozvaha – aktiva v tis. Kč	2006		2007		2008	
	absolutní hodnota	relativní hodnota	absolutní hodnota	relativní hodnota	absolutní hodnota	relativní hodnota
AKTIVA CELKEM	152 959	100%	155 240	101%	161 883	106%
Stálá aktiva	141 500	100%	142 866	101%	148 763	105%
<i>Dlouhodobý nehmotný majetek</i>	64	100%	5	8%	0	0%
<i>Dlouhodobý hmotný majetek</i>	141 436	100%	142 861	101%	148 763	105%
<i>Dlouhodobý finanční majetek</i>	0	100%	0	0%	0	0%
Oběžná aktiva	10 992	100%	11 910	108%	12 958	118%
<i>Zásoby</i>	198	100%	493	249%	484	244%
<i>Dlouhodobé pohledávky</i>	0	100%	0	0%	0	0%
<i>Krátkodobé pohledávky</i>	6 810	100%	6 144	90%	5 682	83%
<i>Finanční majetek</i>	3 984	100%	5 273	132%	6 792	170%
Ostatní aktiva - přechodné účty aktiv	467	100%	464	99%	162	35%
<i>Časové rozlišení</i>	467	100%	464	99%	162	35%

Zdroj: Vlastní zpracování z Výroční zprávy podniku

V roce 2007 a 2008 došlo ke zvýšení stálých aktiv a to vlivem navýšení dlouhodobého hmotného majetku, jelikož v roce 2008 byly vybudovány vodovodní a kanalizační řády v ulicích města a postavená garáž na ČOV, což mělo za následek zvýšení dlouhodobého hmotného majetku.

Nejvyšší hodnota dlouhodobého nehmotného majetku byla v roce 2006, neboť byl pořízen geografický informační systém, který umožňuje shromažďování dat z celé sítě, usnadňuje orientaci na síti a umožní modelování hydraulických stavů. Zvýšení hodnoty oběžných aktiv se projevilo nejvíce v zásobách, jelikož docházelo od roku 2006 postupně k navýšení materiálů, jedná se o materiál na opravy a údržby investičního majetku. Hodnota časového rozlišení byla nejnižší v roce 2008, došlo k poklesu nákladů příštích období.

Tabulka 7 Zkrácená horizontální analýza pasiv

zkrácená rozvaha – pasiva v tis. Kč	2006		2007		2008	
	absolutní hodnota	relativní hodnota	absolutní hodnota	relativní hodnota	absolutní hodnota	relativní hodnota
PASIVA CELKEM	152 959	100%	155 240	101%	161 883	106%
Vlastní kapitál	147 305	100%	150 412	102%	159 128	108%
<i>Základní kapitál</i>	139 503	100%	139 503	100%	144 698	104%
<i>Fondy ze zisku</i>	3 623	100%	6 994	193%	10 373	286%
<i>Výsledek hospodaření (+/-)</i>	3645	100%	3379	93%	3521	97%
Cizí zdroje	5 336	100%	4 598	86%	2 469	46%
<i>Rezervy</i>	81	100%	81	100%	81	100%
<i>Dlouhodobé závazky</i>	248	100%	0	0%	0	0%
<i>Krátkodobé závazky</i>	1 978	100%	2 770	140%	1 622	82%
<i>Bankovní úvěry a výpomoci</i>	3 029	100%	1 747	58%	766	25%
Ostatní pasiva a přechodné účty pasiv	318	100%	230	72%	286	90%
<i>Časové rozlišení</i>	297	100%	230	77%	286	96%

Zdroj: Vlastní zpracování z Výroční zprávy podniku

Zvýšení pasiv způsobilo vzrůst vlastního kapitálu, v roce 2007 a 2008 došlo ke zvýšení základního kapitálu. V roce 2007 dochází ke změně krátkodobých závazků v důsledku zvýšení závazků z obchodních vztahů a daňových závazků. Změna hodnot bankovních úvěrů je způsobená pořízením úvěru již v roce 2005 a v roce 2006 se stále splácí. V roce 2007 byl pořízen druhý úvěr, v obou případech se jedná o krátkodobé úvěry, které byly využity především ke stavbě dlouhodobého majetku – vodovodních a kanalizačních sítí. Zvýšení fondů ze zisku v roce 2008 bylo způsobeno nárůstem hospodářského výsledků, minimálně 5% čistého zisku je povinnosti uložit do zákonného fondu, zbývající finanční prostředky případnou do fondu rozvoje na investice.

4.1.2 Horizontální analýza Výkazu zisku a Ztrát

Tabulka 8 Zkrácená horizontální analýza Výkazu zisku a Ztrát

zkrácený Výkaz zisku a ztrát - v tis. Kč	2006		2007		2008	
	absolutní hodnota	relativní hodnota	absolutní hodnota	relativní hodnota	absolutní hodnota	relativní hodnota
Tržby za prodej zboží	14 255	100%	14 741	103%	15 041	106%
Výkony	16 319	100%	17 462	107%	18 705	115%
Výkonná spotřeba	11 780	100%	12 859	109%	13 277	113%
Spotřeba materiálu a energie	3 890	100%	4 055	104%	4 389	113%
Služby	7 890	100%	8 804	112%	8 888	113%
Přidaná hodnota	15 665	100%	16 302	104%	17 288	110%
Osobní náklady	7 123	100%	7 723	108%	8 171	115%
Mzdové náklady	5 115	100%	5 445	106%	5 688	111%
Odpisy DHM a DNM	4 247	100%	4 486	106%	4 835	114%
Provozní výsledek hospodaření	3 814	100%	4 236	111%	4 335	114%
Finanční výsledek hospodaření	-176	100%	-264	150%	-197	112%
Výsledek hospodaření před zdaněním	3645	100%	3972	109%	4138	114%

Zdroj: Vlastní zpracování z Výroční zprávy podniku

Náklady vynaložené na služby byly nejnižší v roce 2006 ve srovnání s obdobím 2007-2008, v tom to období se příliš nezměnily, služby se týkaly především rozborů pitné vody, odpadních vod a služeb na stavebních pracích. V roce 2008 se mírně zvýšily tržby, jednalo se o tržby za stočné a srážkové vody a tržby za dodávku pitné vody.

Provozní výsledek hospodaření byl nejvyšší v roce 2008 v důsledku mírného zvýšení služeb za stočné a srážkové vody, což způsobilo nárůst cen vodného a stočného, které byly v roce 2008 nejvyšší. (viz. Tabulka č.2 Ceny vodného a stočného).

Tabulka 9 Horizontální analýza struktury provozních nákladů

rozbor struktury provozních nákladů v tis. Kč	2006		2007		2008	
	absolutní hodnota	relativní hodnota	absolutní hodnota	relativní hodnota	absolutní hodnota	relativní hodnota
Náklady vynaložené na prodané zboží	3 129	100%	3 042	97%	3 181	102%
Výkonná spotřeba	11 780	100%	12 859	109%	13 277	113%
Spotřeba materiálu a energie	3 890	100%	4 055	104%	4 389	113%
Služby	7 890	100%	8 804	112%	8 888	113%
Přidaná hodnota	15 665	100%	16 302	104%	17 288	110%
Osobní náklady	7 123	100%	7 723	108%	8 171	115%
Mzdové náklady	5 115	100%	5 445	106%	5 688	111%
Odměny členům orgánů společnosti a družstva	35	100%	74	211%	90	257%
Náklady na sociální zabezpečení	1 726	100%	1 903	110%	1 998	116%
Sociální náklady	247	100%	301	122%	395	160%
Daně a poplatky	20	100%	26	130%	33	165%
Odpisy DHM a DNM	4 247	100%	4 486	106%	4 835	114%
Zůstatková cena prodaného inv. majetku a mat.	196	100%	268	137%	227	116%
Tvorba rezerv a čas. rozlišení provoz. nákladů	58	100%	0	0%	0	0%
Celkové provozní náklady	26 811	100%	28 478	106%	29 804	111%

Zdroj: Vlastní zpracování z Výroční zprávy podniku

Tabulka 10 Struktura provozních výnosů

rozbor struktury provozních výnosů v tis. Kč	2006		2007		2008	
	absolutní hodnota	relativní hodnota	absolutní hodnota	relativní hodnota	absolutní hodnota	relativní hodnota
Tržby za prodej zboží	14 255	100%	14 741	103%	15 041	106%
Výkony	16 319	100%	17 462	107%	18 705	115%
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	16 320	100%	17 463	107%	18 707	115%
Tržby z prodeje dl.majetku a materiálu	5	100%	3	60%	15	300%
Tržby z prodeje dl.majetku	3	100%	0	0%	13	433%
Tržby z prodeje materiálu	2	100%	3	150%	2	100%
Prodaný materiál	196	100%	268	137%	227	116%
Ostatní provozní výnosy	46	100%	508	1104%	378	822%
Výnosové úroky	39	100%	57	146%	66	169%

Zdroj: Vlastní zpracování z Výroční zprávy podniku

4.2 VERTIKÁLNÍ ANALÝZA

Druhou oblastí, kterou se zabývám je vertikální analýza absolutních ukazatelů účetních výkazu. Pro potřeby vertikální analýzy byl spočten procentní podíl jednotlivých položek aktiv a pasiv na celkové sumě aktiv a pasiv a to pro všechna sledovaná období.

4.2.1 Vertikální analýza Rozvahy

Tabulka 11 Zkrácená vertikální analýza Rozvahy

zkrácená rozvaha - aktiva v tis. Kč	2006		2007		2008	
	absolutní hodnota	relativní hodnota	absolutní hodnota	relativní hodnota	absolutní hodnota	relativní hodnota
AKTIVA CELKEM	152 959	100%	155 240	100%	161 883	100%
Stálá aktiva	141 500	92,51%	142 866	92,03%	148 763	91,9%
Dlouhodobý nehmotný majetek	64	0,05%	5	0,01%	0	0%
Dlouhodobý hmotný majetek	141 436	92,47%	142 861	92,03%	148 763	91,9%
Dlouhodobý finanční majetek	0	0%	0	0%	0	0%
Oběžná aktiva	10 992	7,19%	11 910	7,68%	12 958	8,01%
Zásoby	198	0,13%	493	0,32%	484	0,3%
Dlouhodobé pohledávky	0	0%	0	0%	0	0%
Krátkodobé pohledávky	6 810	4,46%	6 144	3,96%	5 682	3,51%
Finanční majetek	3 984	2,61%	5 273	3,4%	6 792	4,2%
Ostatní aktiva - přechodné účty aktiv	467	0,31%	464	0,3%	162	0,11%
<i>Časové rozlišení</i>	<i>467</i>	<i>0,31%</i>	<i>464</i>	<i>0,3%</i>	<i>162</i>	<i>0,11%</i>

Zdroj: Vlastní zpracování z Výroční zprávy podniku

Celková aktiva byla zvolena jako základna 100% ze které se dále počítaly ostatní položky. Součet stálých aktiv, oběžných aktiv a ostatních aktiv dává součet 100%. Nejvyšší podíl mají stálá aktiva a v nich obsažen dlouhodobý hmotný majetek.

Růst dlouhodobého hmotného majetku bylo způsobeno pořízením vyhnívací nádrže, svařovacího automatu, vodovodních řádů, sanace kanalizace, stroje: souprava na vyhledávání poruch, v roce 2008 kanalizační řády, vodovodní řády a technické zhodnocení na vyhnívací nádrží a garáži na ČOV.

Vývoj v oblasti oběžných aktiv byl způsoben vzrůstem zásob, což bylo zapříčiněno navýšením materiálů, který byl použit na opravy a údržbu investičního majetku, převážně vodovodních a kanalizačních řádů.

Tabulka 12 Zkrácená vertikální analýza pasiv

zkrácená rozvaha - pasiva v tis. Kč	2006		2007		2008	
	absolutní hodnota	relativní hodnota	absolutní hodnota	relativní hodnota	absolutní hodnota	relativní hodnota
PASIVA CELKEM	152 959	100%	155 240	100%	161 883	100%
Vlastní kapitál	147 305	96,31%	150 412	96,89%	159 128	98,3%
<i>Základní kapitál</i>	139 503	91,21%	139 503	89,87%	144 698	89,39%
<i>Fondy ze zisku</i>	3 625	2,37%	6 994	4,51%	10 373	6,41%
<i>Výsledek hospodaření (+/-)</i>	3 645	2,39%	3 379	2,18%	3 521	2,18%
Cizí zdroje	5 336	3,49%	4 598	2,97%	2 469	1,53%
Rezervy	81	0,06%	81	0,06%	81	0,06%
Dlouhodobé závazky	248	0,17%	0	0%	0	0%
Krátkodobé závazky	1 978	1,3%	2 770	1,79%	1 622	1,01%
Bankovní úvěry a výpomoci	3 029	1,99%	1 747	1,2%	766	0,48%
Ostatní pasiva a přechodné účty pasiv	318	0,21%	230	0,15%	286	0,18%
<i>Časové rozlišení</i>	297	0,2%	230	0,15%	286	0,18%

Zdroj: Vlastní zpracování z Výroční zprávy podniku

Jako základna pro výpočet ostatních položek byla zvolena celková pasiva, která představují 100%. Nejvyšší podíl má vlastní kapitál, který má mírně rostoucí tendenci. V roce 2008 byl navýšen základní kapitál-vklad majetku města do vodovodních a kanalizačních sítí a došlo k zvýšení fondů ze zisku a to především fondu rezervního. V roce 2007 byla hodnota krátkodobých závazků nejvyšší, jelikož byla vystavena faktura za stavební práce v hodnotě 600 000 tis. Kč

4.1.3 Vertikální analýza Výkazu zisku a Ztrát

Tabulka 13 Zkrácená vertikální analýza Výkazu zisku a Ztrát

zkrácený Výkaz zisku a ztrát - v tis. Kč	2006		2007		2008	
	absolutní hodnota	relativní hodnota	absolutní hodnota	relativní hodnota	absolutní hodnota	relativní hodnota
Tržby za prodej zboží	14 255	87,36%	14 741	84,4%	15 041	80,42%
Výkony	16 319	100%	17 462	100%	18 705	100%
Výkonná spotřeba	11 780	72,19%	12 859	73,6%	13 277	70,99%
Spotřeba materiálu a energie	3 890	23,84%	4 055	23,2%	4 389	23,47%
Služby	7 890	48,35%	8 804	50,4%	8 888	47,52%
Přidaná hodnota	15 665	96,00%	16 302	93,4%	17 288	92,43%
Osobní náklady	7 123	43,65%	7 723	44,2%	8 171	43,69%
Mzdové náklady	5 115	31,35%	5 445	31,2%	5 688	30,41%
Odpisy DHM a DNM	4 247	26,03%	4 486	25,7%	4 835	25,85%
Provozní výsledek hospodaření	3 814	23,38%	4 236	24,3%	4 335	23,18%
Finanční výsledek hospodaření	-176	-1,08%	-264	-1,51%	-197	-1,05%

Zdroj: Vlastní zpracování z Výroční zprávy podniku

Jako základna 100% pro výpočet ostatních položek byly stanoveny výkony. Největší podíl představují tržby za prodej zboží, které se v roce 2008 mírně zvýšily, jednalo se o tržby za vodné, stočné, srážkové vody a tržby za dodávku pitné vody. Zvýšení výkonové spotřeby bylo způsobeno v roce 2008 především spotřebou materiálu a energie a zvýšením hodnoty služeb. Jednalo se o materiál na úpravy a údržbu investičního majetku a o služby týkajících se rozborů pitné vody, odpadní vody a služeb na stavebních pracích.

4.3 PŘEHLED VÝVOJE POMĚROVÝCH UKAZATELŮ

4.3.1 Vývoj ukazatele stability

Obecně platí, že zvyšování podílu vlastních zdrojů na aktivech, znamená upevňování finanční stability. Avšak neúměrně vysoký ukazatel může vést k poklesu výnosnosti vložených prostředků.

U podílu stálých aktiv je poměřován dlouhodobý kapitál ke stálým aktivům. Stupeň krytí stálých aktiv by měl dosahovat alespoň hodnoty 100%, tj. veškerá stálá aktiva by měla být kryta dlouhodobým kapitálem. [7]

Tabulka 14 Výpočet ukazatelů stability

Stabilita	2006	2007	2008
Podíl vlastních zdrojů na aktivech	96,30%	96,89%	98,29%
Podíl stálých aktiv	92,51%	92,03%	91,89%
Úrokové zatížení	1,49%	2,52%	1,54%

4.3.2 Vývoj ukazatele likvidity

Za optimální hodnotu běžné likvidity se považuje 1,5. Při běžné likviditě se neberou v úvahu zásoby. Doporučená hodnota běžné likvidity by se měla pohybovat v rozmezí od 1 do 2,5. Ukazatel běžné likvidity má vyšší hodnotu, jelikož nepřihlíží například ke struktuře oběžných aktiv z pohledu jejich likvidnosti, nepřihlíží ke struktuře krátkodobých závazků z hlediska jejich splatnosti, výše ukazatele je ovlivnitelná odložením některých nákupů a nevyjadřuje zpravidla vývoj platební schopnosti během roku. Čím je jeho hodnota vyšší tím pravděpodobnější je zachování platební schopnosti podniku. [6]

Doporučené hodnoty ukazatele celkové likvidity jsou 1,5 - 4. Optimální hodnota ukazatele je 2,5. Z pohledu věřitelů je výhodnější vyšší hodnota tohoto ukazatele, z pohledu vlastníků již méně.

Ideální hodnota ukazatele okamžité likvidity je 1. Za optimální hodnoty jsou považovány hodnoty z intervalu 0,8 - 1,2. [9]

Tabulka 15 Výpočet ukazatelů likvidity

Likvidita	2006	2007	2008
Běžná	1,60	1,86	3,85
Celková	4,1	3,27	5,96
Okamžitá	0,79	1,16	2,84

4.3.3. Vývoj ukazatele rentability

Rentabilita aktiv - ukazuje ziskovost – efektivnost tvorby zisku aktiv bez ohledu na to z jakých zdrojů, vlastních či cizích.

Rentabilita vlastního kapitálu hodnotí efektivnost prostředku vložených investory a očekává se zde vyšší zhodnocení než u státních cenných papírů .

Rentabilita tržeb vyjadřuje informaci o tom, kolik Kč výnosu musíme získat na dosažení 1 Kč zisku.

Rentabilita dlouhodobého kapitálu - slouží pro hodnocení efektivnosti dlouhodobého investování.

Tabulka 16 Výpočet ukazatelů rentability

Rentabilita	2006	2007	2008
Rentabilita aktiv (ROA)	2,66%	2,62%	2,59%
Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)	2,76%	2,70%	2,63%
Rentabilita tržeb (ROS)	11,88%	12,13%	12,11%
Rentabilita dlouhodobého kapitálu	2,75%	2,67%	2,62%

4.3.4 Vývoj ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity nám ukazují, jak firmy neefektivně nakupují a skladují materiál potřebný pro výrobu, či jak vysoké objemy zásob vlastních výrobků nebo zboží mají na

skladech – rychlá přeměna zásob na hotové peníze je předpokladem přežití firmy v období recese.

Ukazatel obratu dlouhodobého hmotného majetku je vyjádřen jako poměr tržeb k hmotnému majetku v zůstatkové ceně.

Je ukazatelem efektivnosti a intenzity využívání dlouhodobého hmotného majetku. Vyjadřuje jaká částka tržeb byla vyprodukována z 1 Kč dlouhodobého hmotného majetku. [10]

Doba obratu pohledávek uvádí za jak dlouho jsou pohledávky v průměru spláceny, tedy jak dlouho jsou v nich vázány finanční prostředky.

Doba obratu oběžných aktiv ukazuje, kolik dní se kapitál vyskytuje ve formě oběžného majetku, než se přemění v tržby.

Doba obratu dluhů uvádí za jak dlouho jsou závazky v průměru spláceny prostředky pro jiné aktivity. [8]

Tabulka 17 Výpočet ukazatelů aktivity

Aktivita	2006	2007	2008
Obrat oběžných aktiv	2,78	2,70	2,61
Doba obratu stálých aktiv (ve dnech)	1604	1619	1609
Doba obratu DHM (ve dnech)	1603	1619	1609
Doba obratu oběžných aktiv (ve dnech)	131	135	140
Doba obratu zásob (ve dnech)	7	11	10
Doba obratu pohledávek (ve dnech)	81	70	61
Doba obratu dluhů (ve dnech)	24	31	18

4.4 DU PONTŮV PYRAMIDÁLNÍ ROZKLAD

Du Pontův pyramidální rozklad je proveden za období 2007 a 2008. Nejdříve jsou spočteny podílové ukazatele, které jsem použila do vzorců k výpočtům logaritmu jednotlivých ukazatelů a dále spočetla relativní hodnotu ukazatelů. Postup výpočtu je proveden podle vzorců v kapitole 3.6.8. Kontrola ukazuje součet ukazatele vlivu změny multiplikátoru a vliv změny výnosu na aktiva na celkovou změnu výnosu na vlastní jmění.

Tabulka 18 Rozklad ukazatele ROA

		$\frac{Z}{A}$		$\frac{Z}{T}$		$\frac{T}{A}$
ROA	=	Čistý zisk Aktiva	=	Čistý zisk Tržby	*	Tržby Aktiva
2007	=	0,0257	=	0,1219	*	0,2111
2008	=	0,0258	=	0,1223	*	0,2113

Tabulka 19 Rozklad ukazatele ROE

		$\frac{Z}{E}$		$\frac{Z}{T}$		$\frac{T}{A}$		$\frac{A}{E}$
ROE	=	Čistý zisk Vl. kapitál	=	Čistý zisk Tržby	*	Tržby Aktiva	*	Aktiva Vl. kapitál
2007	=	0,0265	=	0,1219	*	0,2111	*	1,0321
2008	=	0,0263	=	0,1223	*	0,2113	*	1,0173

Tabulka 20 Vliv jednotlivých analytických ukazatelů na změnu celkového syntetického ukazatele

$\Delta \frac{Z}{E}$	ukazatel	absolutní hodnota	$\frac{\Delta ROE}{ROE 2007} * 100$	relativní hodnota
ΔROE	celková změna syntetického ukazatele	-0,0002	$\frac{\Delta ROE}{ROE 2007} * 100$	-0,755%
$\Delta ROE \frac{Z}{A}$	vliv změny výnosu aktiv	0,000074	$\frac{\Delta ROE \frac{Z}{A}}{ROE 2007} * 100$	0,277%
$\Delta ROE \frac{A}{E}$	vliv změny multiplikátoru kapitálu	-0,000274	$\frac{\Delta ROE \frac{A}{E}}{ROE 2007} * 100$	-1,032%
$\Delta ROE \frac{Z}{T}$	vliv změny ziskové marže	0,000057	$\frac{\Delta ROE \frac{Z}{T}}{ROE 2007} * 100$	0,215%
$\Delta ROE \frac{T}{A}$	vliv změny obratu aktiv	0,000016	$\frac{\Delta ROE \frac{T}{A}}{ROE 2007} * 100$	0,062%

Tabulka 21 Vliv změny vázanosti aktiv na změnu celkového syntetického ukazatel

$\Delta \frac{Z}{E}$	ukazatel	absolutní hodnota	$\frac{\Delta ROE}{ROE\ 2007} * 100$	relativní hodnota
$\frac{F}{T}$	vliv změny vázanosti stálých aktiv	0,000038	$\frac{\Delta ROE \frac{F}{T}}{ROE\ 2007} * 100$	0,144%
$\frac{O}{T}$	vliv změny vázanosti oběžných aktiv	-0,000056	$\frac{\Delta ROE \frac{O}{T}}{ROE\ 2007} * 100$	-0,212%
$\frac{P}{T}$	vliv změny vázanosti ostatních aktiv	0,000344	$\frac{\Delta ROE \frac{P}{T}}{ROE\ 2007} * 100$	0,130%

Tabulka 22 Vliv změny nákladovosti na změnu celkového syntetického ukazatele

$\Delta \frac{Z}{E}$	ukazatel	absolutní hodnota	$\frac{\Delta ROE}{ROE\ 2007} * 100$	relativní hodnota
$\frac{NA}{T}$	nákladovost nákladů na prodané zboží	-0,000023	$\frac{\Delta ROE \frac{NA}{T}}{ROE\ 2007} * 100$	-0,088%
$\frac{NB}{T}$	nákladovost výrobní spotřeby	0,000574	$\frac{\Delta ROE \frac{NB}{T}}{ROE\ 2007} * 100$	2,166%
$\frac{NC}{T}$	nákladovost osobních nákladů	-0,000444	$\frac{\Delta ROE \frac{NC}{T}}{ROE\ 2007} * 100$	-1,660%
$\frac{ND}{T}$	nákladovost daní	-0,000024	$\frac{\Delta ROE \frac{ND}{T}}{ROE\ 2007} * 100$	-0,091%
$\frac{NE}{T}$	nákladovost odpisů	-0,000617	$\frac{\Delta ROE \frac{NE}{T}}{ROE\ 2007} * 100$	-2,328%
$\frac{NF}{T}$	nákladovost finančních nákladů	0,000591	$\frac{\Delta ROE \frac{NF}{T}}{ROE\ 2007} * 100$	2,231%

Tabulka 23 Výsledky pyramidálního rozkladu

	%
celková změna výnosu na vlastní jmění	-0,755
v tom 1. vliv změny multiplikátoru	-1,032
2.vliv změny výnosu na aktiva	0,277
2.1 vliv změny ziskové marže	0,215
2.1.1 vliv změny nákladovosti nákladů na prodané zboží	-0,088
2.1.2 vliv změny nákladovosti výrobní spotřeby	2,165
2.1.3 vliv změny nákladovosti osobních nákladů	-1,660
2.1.4 vliv změny nákladovosti daní	-0,092
2.1.5 vliv změny nákladovosti odpisů	-2,327
2.1.6 vliv změny nákladovosti finančních nákladů	2,231
2.2 vliv změny obrátu aktiv	0,062
2.2.1 vliv změny vázanosti fixních aktiv	0,144
2.2.2 vliv změny vázanosti oběžných aktiv	-0,212
2.2.3 vliv změny vázanosti ostatních aktiv	0,130

Z dosažených výsledků pyramidálního rozkladu vidíme vlivy, které vlivy působily na změnu výnosu na vlastní kapitál (-0,755%) nejvíce pozitivně a nejvíce negativně.

Negativní působení:

Nejvýrazněji na snížení výnosu na vlastní jmění působilo zvýšení nákladovosti osobních nákladů a nákladovosti odpisů.

Pozitivní působení:

Nejvýhodněji na zvýšení výnosu na vlastní jmění působila změna nákladovosti výrobní spotřeby a finanční náklady.

5. INTERPRETACE VÝSLEDKŮ

Negativně působící vlivy:

Za negativně působící vlivy považujeme vliv změny osobních nákladů a vliv změny nákladovosti odpisů.

U osobních nákladů došlo v roce 2008 k mírnému navýšení mezd a k zvýšení sociálních nákladů. Vývoj počtu zaměstnanců byl konstantní, mzda se navyšuje každý rok podle plánu, který schvaluje valná hromada. V roce 2008 došlo k zvýšení mezd o 4%.

Do sociálních nákladů se promítají stravenky, penzijní pojištění, životní pojištění, očkování, lékařské prohlídky. Hodnota sociálních nákladů tedy závisí na výši těchto položek, které se pohybují zvýšením ceny a dle potřeb zaměstnanců.

Změna hodnoty odpisů je daná zvýšením dlouhodobého hmotného majetku, jehož hodnota byla nejvyšší v roce 2008, kdy byly vybudovány vodovodní a kanalizační řády v ulicích města a provedeno technické zhodnocení na vyhnívací nádrží a garáži na ČOV.

Tabulka 24 Vertikální analýza osobních nákladů

rozbor osobních nákladů v tis. Kč	2007		2008		změna hodnot v %
	absolutní hodnota	relativní hodnota	absolutní hodnota	relativní hodnota	
osobní náklady	7 723	100,00%	8 171	100,00%	105,80%
mzdové náklady	5 445	70,50%	5 688	69,61%	104,46%
odměny členům orgánů spol. a družstva	74	0,96%	90	1,10%	121,62%
náklady na sociální zabezpečení	1 903	24,64%	1 998	24,45%	104,99%
sociální náklady	301	3,90%	395	4,83%	131,23%

Zdroj: Vlastní zpracování z Výroční zprávy podniku

Tabulka 25 Přehled dlouhodobého hmotného majetku za rok 2007

dlouhodobý hmotný majetek v roce 2007	Kč
vodovodní řády ulic města	2 575 073
sanace a kanalizace	2 220 338
souprava na vyhledávání poruch	216 900
technologie: telemetrie ČOV	88 054
Parshallův žláb	126 002
úprava vody(měření hladiny studní)	58 140
měření průtoku a regulace	180 486
celkem	5 464 993

Zdroj: Vlastní zpracování z Výroční zprávy podniku

Tabulka 26 Přehled dlouhodobého hmotného majetku za rok 2008

Dlouhodobý hmotný majetek v roce 2008	Kč
vodovodní řády ulic města	3 168 383
garáže na ČOV	246 983
kanalizační řády	5 715 367
celkem	10 561 167

Zdroj: Vlastní zpracování z Výroční zprávy podniku

Pozitivně působící vlivy:

Z výpočtu pyramidálního rozkladu je patrné, že nejvíce pozitivně působila položka nákladovosti výrobní spotřeby než zvýšení výkonů. Podíl nákladů na výrobní spotřebu a výkonů (viz. tabulka č. 27) poukazuje na snížení nákladovosti, kdy v roce 2007 činila nákladovost 73,64 hal/1Kč a v roce 2008 došlo ke snížení nákladovosti na 70,98 hal/1Kč. Tabulka č. 28 představuje rozbor tržeb a výpočet nákladovosti, kde vidíme snížení nákladovosti na celkové služby v roce 2008 oproti roku 2007.

Služba čištění vozu se týká čištění kanalizace, která se provádí dle potřeby v jednotlivých letech.

U služeb nemateriální povahy můžeme uvést např. hlídání objektů. Náklady na projekční činnosti se vynakládají na opravy především investičního majetku-kanalizační řády, vodovodní řády.

Každý měsíc se odebírá z odpadů stabilní kal, který se lisuje a pak se prodává, což způsobuje podniku mírné náklady, avšak nižší než odvoz kalů na skládku.

Další pozitivně působící vliv je vliv změny nákladovosti finančních nákladů, vertikální rozbor finančních nákladů je proveden v tabulce č.29. Nejvyšší položka v roce 2007 ukazuje úroky z úvěrů, v roce 2008 byla část úvěru již splacena. Úvěry byly použity na stavbu dlouhodobého majetku- kanalizační a vodovodní řády.

V roce 2008 nejvyšší položka finančních nákladů představuje pojištění aut.

Tabulka 27 Výpočet nákladovosti

	2007	2008	%
náklady výrobní spotřeby v tis. Kč	12 859	13 277	103,25
výkony v tis. Kč	17 462	18 705	107,12
$n = \frac{N}{Q}$ [hal/1Kč]	73,64	70,98	96,39

Zdroj: Vlastní zpracování z Výroční zprávy podniku

Tabulka 28 Vertikální analýza vynaložených nákladů na služby a výpočet nákladovosti

rozbor struktury služeb v tis. Kč	2007			2008		
	absolutní hodnota	relativní hodnota	nákladovost [hal/1Kč]	absolutní hodnota	relativní hodnota	nákladovost [hal/1Kč]
služby celkem	2844	100%	16,29	2422	100%	12,95
přepravné	1	0,02%	0,01	1	0,02%	0,01
poštovné	15	0,26%	0,09	18	0,02%	0,10
školení	43	0,76%	0,25	21	0,43%	0,11
telefony	82	1,44%	0,47	86	1,78%	0,46
služby na pc	56	0,98%	0,32	48	0,99%	0,26
rozbory pitné vody	160	2,81%	0,92	191	3,94%	1,02
rozbory odpadní vody	89	1,56%	0,51	78	1,61%	0,42
rozbory plynu, kalu	24	0,42%	0,14	37	0,76%	0,20
služba na stav.pracích	176	3,09%	1,01	169	3,49%	0,90
služby na stroj.pracích	2	0,04%	0,01	0	0,00%	0,00
služba - strojní práce, bagr	2	0,04%	0,01	2	0,04%	0,01
služba měřicího vozu	4	0,07%	0,02	0	0,00%	0,00
služba čisticího vozu	617	10,85%	3,53	588	12,14%	3,14
nájemné	139	2,44%	0,80	120	2,48%	0,64
ostatní služby nemater.povahy	634	11,15%	3,63	543	11,21%	2,90
uložení kalu na skládku	40	0,70%	0,23	27	0,56%	0,14
doprava kalu na skládku	5	0,09%	0,03	2	0,04%	0,01
odběr.stab.kalu	343	6,03%	1,96	387	7,99%	2,07
služba-projekční činnost	411	7,23%	2,35	103	2,13%	0,55

Zdroj: Vlastní zpracování z Výroční zprávy podniku

Tabulka 29 Vertikální analýza finančních nákladů

rozbor finančních nákladů	2007			2008		
v tis. Kč	absolutní hodnota	nákladovost [hal/1Kč]	relativní hodnota	absolutní hodnota	nákladovost [hal/1Kč]	relativní hodnota
finanční náklady	286	1,64	100,00%	231	1,23	100,00%
úroky z úvěrů	91	0,52	29,45%	55	0,29	21,57%
poplatky bance	33	0,19	10,68%	36	0,19	14,12%
pojištění aut	75	0,43	24,27%	61	0,33	23,92%
pojištění úrazové	27	0,15	8,74%	28	0,15	10,98%
pojištění majetku	60	0,34	19,42%	51	0,27	20,00%
pojištění odpověd. za škodu	23	0,13	7,44%	24	0,13	9,41%

Zdroj: Vlastní zpracování z Výroční zprávy podniku

6. ZÁVĚR

Cílem mé bakalářské práce je zhodnotit ekonomickou situaci podniku pomocí finanční analýzy za období 2006 - 2008.

Z vypočtených hodnot můžeme říci, že si podnik vede dobře. Vzhledem k ekonomické situaci v roce 2008 kleslo množství fakturované pitné vody v m³ o 1,79 %. Zřejmě se projevil vliv ekonomické krize, došlo k úsporám zvýšením nezaměstnanosti.

Vypočtena horizontální a vertikální analýza ukazuje na zvýšení aktiv a pasiv a oběžného majetku. Zvýšení aktiv vyvolal růst dlouhodobého hmotného majetku, jelikož byly byly vybudovány kanalizační a vodovodní řády a provedeno bylo technické zhodnocení na vyhnívací nádrží a garáži na ČOV.

Zvýšení aktiv odpovídal růst pasiv, kde došlo ke zvýšení základního kapitálu vkladem majetku města do vodovodních a kanalizačních sítí. V roce 2008 byla nejvyšší hodnota fondů ze zisku a to vlivem příznivého hospodářského výsledků, kdy 5% čistého zisku případně povinně do zákonného fondu a zbývající částka do fondu rozvoje na investice, z něhož se získávají finance na další investice do infrastruktury.

Oběžná aktiva se v roce 2008 zvýšila vlivem dohadných účtů aktivních, neboť faktury se vystaví v novém roce, ale zdanitelné plnění je za rok předcházející.

V roce 2007 došlo k zvýšení tržeb z prodeje výrobků a služeb a to vlivem růstu cen od roku 2006. Nutností zvýšení cen vodného a stočeného vyvolalo meziroční růst cen vstupů, zvyšující finanční náročnost na opravy, udržování a rekonstrukcí vodovodních a kanalizačních sítí a čistíren odpadních vod.

Z výpočtu poměrových ukazatelů lze hodnotit, že podnik je stabilní. Zvýšení celkové likvidity za rok 2008 mohlo být způsobeno snížením krátkodobých závazků, které klesly v roce 2008 o cca 1 polovinu oproti roku 2007, kdy byla vystavená faktura za stavební práce v hodnotě 600 tis. Kč.

Z výpočtu pyramidálního rozkladu je patrné, že nejvíce negativně působil vliv změny osobních nákladů a vliv změny nákladovosti odpisů. U osobních nákladů došlo v r. 2008 k navýšení sociálních nákladů vlivem zvýšení ceny stravenek a zavedením příspěvků zaměstnavatele na životní pojištění zaměstnancům a k zvýšení mzdových nákladů o 4% podle finančního plánu, který schvaluje valná hromada.

V roce 2008 došlo ke zvýšení hodnoty odpisů, kdy byly nejenom vybudovány investice z vlastních zdrojů, ale přispěl k tomu i vklad majetku města ve výši 5 195 000,- Kč.

Nejvíce pozitivně na změnu výnosu na vlastní kapitál působila položka nákladovosti výrobní spotřeby než zvýšení výkonů. Podíl nákladů na výrobní spotřebu a výkonů poukazuje na snížení nákladovosti v roce 2008 na 70,98 hal/1Kč oproti roku 2007, kdy nákladovost činila 73,64 hal/1Kč.

Snížení spotřeby vody nevede k úsporám:

Fixní náklady se rozpouštějí na menší objem, tudíž roste podíl fixních nákladů na jednotku a roste cena. Ekonomika firmy záleží na spotřebě vody.

Pokud občané nebudou šetřit vodou, zvýší se množství fakturované pitné vody, čímž nemusí docházet k vzrůstu cen na osobu (litr/den).

Rok 2007 a 2008 navázal v činnosti i hospodaření společnosti na léta předchozí a výsledek hospodaření se od r. 2006 úměrně zvyšoval. Můžeme tedy konstatovat, že podnik je stabilní a vede se dobře.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. Finanční analýza a plánování podniku – Doc. Ing. Rolf Grünwald, CSc.
Ing. Jaroslava Holečková, PhD- Praha 2004
ISBN 80-245-0684-X
2. Ukazovatele finanční analýzy podniku – Michal Janok a kol.
Prof. Ing. M. Janok, CSc. a kol., 2000
ISBN 80-967295-8-6
3. Finanční řízení a rozhodování podniku – Dana Dluhošová, 2006
ISBN 80-86119-58-0
4. Analýza hospodářské činnosti Báňského podniku- Doc. Ing. Jaroslav Dvořáček,
CSc. ,1997
ISBN 80-7078-515-2
5. Výroční zpráva podniku 2008
6. Blaha, Z. S., Jindřichovská, I. Jak posoudit finanční zdraví firmy. 2. vydání. Praha:
Management Press, 2006. 194 s. ISBN 80-7261-145-3.

INTERNETOVÉ ZDROJE

7. Dostupné na WWW: <http://www.businessvize.cz/financni-analyza/ukazatele-likvidity> [cit. 2010-3-04].
8. Dostupné na WWW: <http://www.ekonomservis.cz/index.php/ekonomicke-poradenstvi/financni-poradenstvi> [cit. 2010-3-24].
9. Dostupné na WWW: <http://ekonomika-otazky.studentske.cz/2009/02/ukazatel-bezne-likvidity-ma-ale.html> [cit. 2010-3-04].
10. Dostupné na WWW: https://forum.helios.eu/orange/doc/cs/%C3%9Avod_-_Finan%C4%8Dn%C3%AD_anal%C3%BDza [cit. 2010-4-13].

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1	Přehled počtu zaměstnanců v uvedených letech
Tabulka 2	Ceny vodného a stočného
Tabulka 3	Pitná voda fakturovaná za roky 2006, 2007, 2008
Tabulka 4	Spotřeba fakturované pitné vody na osobu (litr/den) v uvedených letech
Tabulka 5	Množství odkanalizované vody (fakturované m ³)
Tabulka 6	Zkrácená horizontální analýza aktiv
Tabulka 7	Zkrácená horizontální analýza pasiv
Tabulka 8	Zkrácená horizontální analýza Výkazu zisku a Ztrát
Tabulka 9	Horizontální analýza struktury provozních nákladů
Tabulka 10	Struktura provozních výnosů
Tabulka 11	Zkrácená vertikální analýza Rozvahy
Tabulka 12	Zkrácená vertikální analýza pasiv
Tabulka 13	Zkrácená vertikální analýza Výkazu zisku a Ztrát
Tabulka 14	Výpočet ukazatelů stability
Tabulka 15	Výpočet ukazatelů likvidity
Tabulka 16	Výpočet ukazatelů rentability
Tabulka 17	Výpočet ukazatelů aktivity
Tabulka 18	Rozklad ukazatele ROA
Tabulka 19	Rozklad ukazatele ROE
Tabulka 20	Vliv jednotlivých analytických ukazatelů na změnu celkového syntetického ukazatele
Tabulka 21	Vliv změny vázanosti aktiv na změnu celkového syntetického ukazatel
Tabulka 22	Vliv změny nákladovosti na změnu celkového syntetického ukazatele
Tabulka 23	Výsledky pyramidálního rozkladu
Tabulka 24	Vertikální analýza osobních nákladů
Tabulka 25	Přehled dlouhodobého hmotného majetku za rok 2007
Tabulka 26	Přehled dlouhodobého hmotného majetku za rok 2008
Tabulka 27	Výpočet nákladovosti
Tabulka 28	Vertikální analýza vynaložených nákladů na služby a výpočet nákladovosti
Tabulka 29	Vertikální analýza finančních nákladů

SEZNAM PŘÍLOH

- Příloha č. 1 Zkrácená Rozvaha v tis. Kč (2006-2008)
- Příloha č. 2 Zkrácený Výkaz zisku a ztrát v tis. Kč (2006-2008)
- Příloha č. 3 Schéma Du Pontovy pyramidy
- Příloha č. 4 Výchozí tabulka k výpočtu Du Pontova pyramidálního rozkladu
v tis. Kč

Příloha č. 1 Zkrácená Rozvaha v tis. Kč (2006-2008)

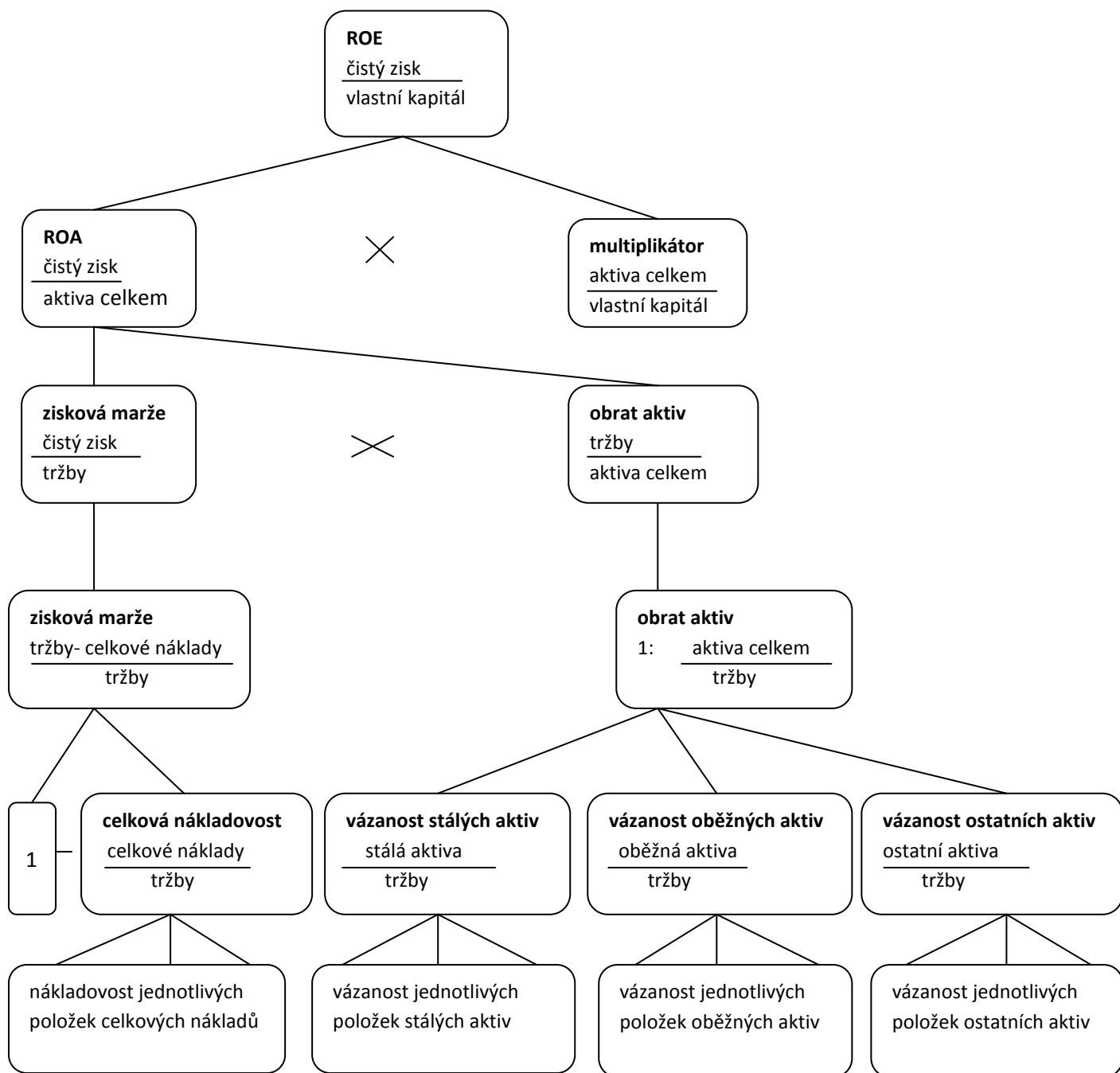
Označení	TEXT	Účetní období (Netto)		
		2006	2007	2008
	AKTIVA CELKEM	152 959	155 240	161 883
A.	Pohledávky za upsaný vl. kapitál	0	0	0
B.	Stálá aktiva	141 500	142 866	148 763
<i>B. I.</i>	<i>Dlouhodobý nehmotný majetek</i>	<i>64</i>	<i>5</i>	<i>0</i>
I.	Zřizovací výdaje	0	0	0
	Nehmotné výsledky výzkum. a vývoje	0	0	0
	Software	64	5	0
<i>B. II.</i>	<i>Dlouhodobý hmotný majetek</i>	<i>141 436</i>	<i>142 861</i>	<i>148 763</i>
B. II.	Pozemky	3 884	3 884	3 884
	Stavby	128 397	130 601	138 117
	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	8 843	7 677	5 891
	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	312	699	871
<i>B. III.</i>	<i>Dlouhodobý finanční majetek</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
C.	Oběžná aktiva	10 992	11 910	12 958
<i>C. I.</i>	<i>Zásoby</i>	<i>198</i>	<i>493</i>	<i>484</i>
C. I.	Materiál	194	490	483
	Výrobky	4	3	1
<i>C. II.</i>	<i>Dlouhodobé pohledávky</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>C. III.</i>	<i>Krátkodobé pohledávky</i>	<i>6 810</i>	<i>6 144</i>	<i>5 682</i>
C. III.	Pohledávky z obchodního styku	3 260	2 724	2 416
	Pohledávky - ovládající a řídící osoba	0	0	0
	Sociální zabezpečení	0	0	0
	Stát - daňové pohledávky	778	415	0
	Pohledávky v podnicích s rozhod. vlivem	0	0	0
	Krátkodobé poskytnuté zálohy	19	17	0
	Jiné pohledávky	0	-11	-10
<i>C. IV.</i>	<i>Finanční majetek</i>	<i>3 984</i>	<i>5 273</i>	<i>6 792</i>
C. IV.	Peníze	283	95	126
	Účty v bankách	3 701	5 178	6 666
D.	Ostatní aktiva - přechodné účty aktiv	467	464	162
<i>D. I.</i>	<i>Časové rozlišení</i>	<i>467</i>	<i>464</i>	<i>162</i>
D. I.	Náklady příštích období	405	231	56
	Komplexní náklady příštích období	0	0	0
	Příjmy příštích období	62	233	106
<i>D. II.</i>	<i>Dohadné účty aktivní</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Označení		Účetní období (Netto)		
		2006	2007	2008
	PASIVA CELKEM	152 959	155 240	161 883
A.	Vlastní kapitál	147 305	150 412	159 128
A. I.	<i>Základní kapitál</i>	139 503	139 503	144 698
A. I.	Základní kapitál	139 503	139 503	144 698
	Vlastní akcie	0	0	0
A. II.	<i>Kapitálové fondy</i>	0	0	0
A. III.	<i>Fondy ze zisku</i>	3 623	6 994	10 373
A. III.	Zákonný rezervní fond	304	472	642
	Nedělitelný fond	3 319	6 522	9 731
	Statutární a ostatní fondy	0	0	0
A. IV.	<i>Výsledek z hospodaření z minulých let</i>	536	536	536
A. IV.	Nerozdělený zisk minulých let	536	536	536
	Neuhrazená ztráta minulých let	0	0	0
A. V.	<i>Výsledek hospodaření (+/-)</i>	3 643	3 379	3 521
B.	Cizí zdroje	5 336	4 598	2 469
B. I.	<i>Rezervy</i>	81	81	81
B. I.	Rezervy podle zvláštních právních předpisů	0	0	0
	Rezerva na kursové ztráty	0	0	0
	Ostatní rezervy	81	81	81
B. II.	<i>Dlouhodobé závazky</i>	248	0	0
	Jiné dlouhodobé závazky	248	0	0
B. III.	<i>Krátkodobé závazky</i>	1 978	2 770	1 622
B. III.	Závazky z obchodního styku	1 786	1 819	763
	Závazky ke společníkům a sdružením			0
	Závazky k zaměstnancům	26	292	325
	Závazky ze sociálního zabezpečení	138	179	204
	Stát - daňové závazky a dotace	19	469	315
	Závazky k podnikům s rozhod. vlivem	0	0	0
	Krátkodobé přijaté zálohy	0	0	0
	Jiné závazky	9	11	15
B. IV.	<i>Bankovní úvěry a výpomoci</i>	3 029	1 747	766
B. IV.	Bankovní úvěry dlouhodobé	0	1 747	766
	Běžné bankovní úvěry	0	0	0
	Krátkodobé finanční výpomoci	3 029	0	0
C.	Ostatní pasiva a přechodné účty pasiv	318	230	286
C. I.	<i>Časové rozlišení</i>	297	230	286
C. I.	Výdaje příštích období	230	230	286
	Výnosy příštích období	67	0	0
	Kursové rozdíly pasivní	0	0	0
C. II.	<i>Dohadné účty pasivní</i>	21	0	0

Příloha č. 2 Zkrácený Výkaz zisku a ztrát v tis. Kč (2006-2008)

Označení	TEXT	Skutečnost v účetním období		
		2006	2007	2008
I.	Tržby za prodej zboží	14 255	14 741	15 041
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	3 129	3 042	3 181
+	<i>Obchodní marže</i>	11 126	11 699	11 860
II.	<i>Výkony</i>	16 319	17 462	18 705
II.	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	16 320	17 463	18 707
	Změna stavu vnitropod. zásob vlastní výroby	-1	-1	-2
B.	<i>Výkonná spotřeba</i>	11 780	12 859	13 277
B.	Spotřeba materiálu a energie	3 890	4 055	4 389
B.	Služby	7 890	8 804	8 888
+	<i>Přidaná hodnota</i>	15 665	16 302	17 288
C.	<i>Osobní náklady</i>	7 123	7 723	8 171
C.	Mzdové náklady	5 115	5 445	5 688
C.	Odměny členům orgánů spol. a družstva	35	74	90
C.	Náklady na sociální zabezpečení	1 726	1 903	1 998
C.	Sociální náklady	247	301	395
D.	Daně a poplatky	20	26	33
E.	Odpisy DHM a DNM	4 247	4 486	4 835
III.	Tržby z prodeje dl. majetku a materiálu	5	3	15
	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	3	0	13
	Tržby z prodeje materiálu	2	3	2
F.	Zůstatková cena prodaného dl. majetku a mat.	196	268	227
IV.	Zúčtování rezerv a čas. rozlišení provoz. výnosů	0	0	0
G.	Změna stavu rezerv a opravných položek	58	0	0
VI.	Ostatní provozní výnosy	46	508	378
I.	Ostatní provozní náklady	258	74	80
	Provozní výsledek hospodaření	3 814	4 236	4 335
VIII.	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	0	0	0
K.	Prodané cenné papíry a vklady	0	0	0
IX.	<i>Výnosy z dl. finančního majetku</i>	0	0	0
XIV.	Výnosové úroky	39	57	66
P.	Nákladové úroky	55	91	55
XV.	Ostatní finanční výnosy	5	0	0
Q	Ostatní finanční náklady	165	230	208
	Finanční výsledek hospodaření	-176	-264	-197
S.	<i>Daň z příjmu za běžnou činnost</i>	0	594	620
S.	- splatná	0	594	620
	Výsledek hospodaření za běžnou činnost	3 638	3 378	3 518
XVII.	Mimořádné výnosy	7	0	0
T.	Mimořádné náklady	0	0	0
	Mimořádný výsledek hospodaření	7	0	0
	Výsledek hospodaření za účetní období	3 645	3 378	3 518
	Výsledek hospodaření před zdaněním	3 645	3 972	4 138

Příloha č. 3 Schéma Du Pontovy pyramidy

Příloha č. 4 Výchozí tabulka k výpočtu Du Pontova pyramidálního rozkladu
v tis. Kč

symbol	ukazatel	2007	2008
Z	Zisk	3 997	4 184
E	Vlastní kapitál	150 412	159 128
A	Aktiva celkem	155 240	161 883
F	Stálá aktiva	142 866	148 763
O	Oběžná aktiva	11 910	12 958
P	Ostatní aktiva	464	162
T	Výnosy	32 772	34 207
NA	Náklady na prodané zboží	3 042	3 181
NB	Výrobní spotřeba	12 856	13 277
NC	Osobní náklady	7 723	8 171
ND	Daně	26	33
NE	Odpisy	4 486	4 835
NF	Finanční náklady	644	526
N	Náklady celkem	28 777	30 023